

Olsztyn, dnia 27 lipca 2017 roku

PS-V.431.3.2.2017.MW

Pani Zofia Hulak
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Kopernika 13b
14-330 Małdyty

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.488.2017 z dnia 5 czerwca 2017 roku (akta kontroli str. 8) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - Oddziału Spraw Społecznych w delegaturze w Elblągu, w składzie:

1. Marek Wojtas - główny specjalista, kierujący zespołem oraz
 2. Agnieszka Błaszczuk - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Małdytach. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 19 i 21 czerwca 2017 roku. Przedmiot kontroli: formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w świetle przepisów:
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697) – zwanej dalej ustawą,
 - rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzenia kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015r. poz.1477),
 - rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego (Dz.U. z 2015, poz.1630) – zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie wymagań lokalowych.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka/GOPS/kontrolowana jednostka – co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małdytach;
2. kierownik placówki – co oznacza: kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach, panią Zofię Hulak;

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez placówkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Zofii Hulak kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach, w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez wyżej wymienioną oraz pracowników kontrolowanej jednostki.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

I. Podstawy formalno-organizacyjne kontrolowanej jednostki

Realizując obowiązek wynikający z art. 10 ustawy, Rada Gminy Małdyty podjęła Uchwałę nr XII/121/11 z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach do organizacji pracy z rodziną.

Zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały ujęte w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Małdytach zatwierdzonego Uchwałą Nr V/28/11 Rady gminy Małdyty z dnia 30 marca 2011 roku z późniejszymi zmianami. Ponadto w Regulaminie Organizacyjnym GOPS w Małdytach wprowadzonym Zarządzeniem Nr 2/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małdytach z dnia 12.01.2017 roku zawarto zapis, że przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II. Zasoby kadrowe i kwalifikacje asystentów rodziny

Ustalono, że w okresie poddanym kontroli w GOPS zatrudnionych było:

1) w 2016r. dwóch asystentów rodziny:

- pani Małgorzata Maśnicka – zatrudniona na podstawie umowy zlecenia (80 godz. miesięcznie) na okres od 1.04.2016r. do 31.12.2016r. w ramach środków pochodzących z „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”
- pani Danuta Ustainowska – zatrudniona na podstawie umowy zlecenia (160 godz. miesięcznie) na okres od 1.04.2016r. do 31.12.1016r. w ramach środków pochodzących z „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”.

2) w 2017 roku dwóch asystentów rodziny:

- pani Mariola Karpińska – zatrudniona na podstawie umowy zlecenia (160 godz. miesięcznie) na okres od 24.01.2017r. do 31.08.2018r., w ramach realizacji projektu partnerskiego „Rodzina silna wsparciem” realizowanego z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- pani Danuta Ustianowska - zatrudniona na podstawie umowy zlecenia (80 godz. miesięcznie) na okres od 1.03.2017r. do 31.12.1017r. w ramach środków pochodzących z „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”.

Asystenci rodziny posiadali kwalifikacje zawodowe wymagane na stanowisku pracy, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W teczkach akt osobowych asystentów znajdowały się oświadczenia, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-4 ww. ustawy.

III. Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny

Realizując obowiązek wynikający z art. 176 pkt 1 ustawy Rada Gminy w Małdytach podjęła uchwałę Nr X/77/15 z dnia 23 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018. Program zawiera diagnozę sytuacji demograficznej i społecznej mieszkańców gminy Małdyty, określa cele i beneficjentów programu, sposób finansowania, realizatorów, monitoring oraz podstawowe zadania do realizacji m. in. : zabezpieczenie potrzeb bytowych, zapobieganie uzależnieniom, udzielanie porad, działania profilaktyczne.

IV. Pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzona przez asystenta rodziny/pracownika socjalnego

Z pisemnej informacji kierownika kontrolowanej jednostki wynika (akta kontroli, str. 9-14), iż asystenci rodziny w 2016 roku pracowali z 20 rodzinami (w których było 58 dzieci). Natomiast w roku 2017 z 14 rodzinami (w których było 40 dzieci) przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, których dokumentacja została poddana kontroli.

Dokumentacja rodzin objętych pomocą asystenta prowadzona była w teczkach, założonych odrębnie dla każdej rodziny i zawierała:

- wywiad środowiskowy pracownika socjalnego część IV,
- pisemna zgoda osób na objęcie wsparciem asystenta rodziny,
- sprawozdanie miesięczne z pracy asystenta rodziny uwzględniające między innymi: godziny pracy, podjęte działania, wskazówki do dalszych działań oraz podpis „reprezentanta rodziny”,
- dziennik pracy z rodziną zawierający: diagnozę rodziny, opis członków rodziny, plan pracy asystenta z rodziną uwzględniający zaplanowane zadania i działania, osoby odpowiedzialne, czas realizacji i przewidywane efekty oraz sprawozdanie końcowe z pracy asystenta uwzględniające między innymi: podjęte działania, osiągnięte rezultaty i wskazówki do dalszych działań na rzecz rodziny.

Ponadto w przypadku dokumentacji prowadzonej w ramach projektu „Rodzina silna wsparciem”:

- formularz rekrutacyjny zawierający: dane osobowe, status uczestnika w chwili przystąpienia do projektu, status na rynku pracy,
- analiza sytuacji życiowej,
- karta pracy.

Na podstawie analizy ww. dokumentacji stwierdzono, iż asystenci udzielali pomocy rodzinom między innymi w zakresie (akta kontroli, str. 15-18):

- poprawy sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, gospodarowania budżetem domowym,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych poprzez pomoc w sporządzaniu pism urzędowych, motywowanie do poprawy warunków bytowych,
- motywowania do podjęcia pracy zarobkowej i podnoszenia kwalifikacji,
- pomocy w umówieniu i towarzyszenie w wizytach lekarskich,
- udzielania porad dotyczących kształtowania odpowiednich wzorców i postaw rodzicielskich,
- prowadzeniu rozmów z dziećmi na temat prawidłowego zachowania, systematycznego odrabianie zadań domowych,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez współpracę z pedagogiem szkolnym, motywowanie rodziny do aktywnego udziału w życiu szkoły,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów poprzez umożliwianie wizyty u specjalistów z zakresu psychologii, prawa,
- monitorowaniu sytuacji rodziny,
- nauki spędzania czasu wolnego z dziećmi,
- aktywnego poszukiwania pracy.

Ustalono również, że liczba rodzin, z którymi jeden asystent w tym samym czasie prowadził pracę, nie przekraczała 15, co jest zgodne z art. 15 ust. 4 ustawy.

V. Formy pomocy udzielane rodzinie przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Kontrolowana jednostka, oprócz działań opisanych w pkt IV niniejszego wystąpienia, od 01.11.2016 roku realizuje projekt partnerski „Rodzina silna wsparciem” we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Celem projektu jest zwiększenie w okresie od 01.11.2016r. do 31.08.2018r. dostępności usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym. Cel ten ma być zrealizowany poprzez zindywidualizowane podejście do problemów rodziny i dobranie metod pracy adekwatnych do istniejących potrzeb.

Z informacji przekazanej przez pracownika socjalnego wynika, że w ramach poszczególnych działań zaplanowano:

- indywidualną pracę z rodziną poprzez wsparcie asystenta/konsultanta rodziny oraz pracownika socjalnego,
- korzystanie ze specjalistycznego wsparcia psychologa, pedagoga, terapeuty, prawnika czy mediatora,
- integrację społeczną realizowaną przez warsztaty dla rodziców, młodzieży,
- organizację wyjazdów rodzinnych (akta kontroli str. 19-21).

W efekcie realizowanych działań uczestnicy mają zwiększyć umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, umiejętności wspólnego spędzania czasu wolnego w rodzinie, jak również ma też wzrosnąć wiedza i motywacja do zmiany sytuacji w rodzinie.

Analiza dokumentacji z realizacji ww. projektu, przedłożonej kontrolującemu nie wykazała nieprawidłowości.

VI. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego

Kierownik ośrodka poinformował, iż z uwagi na brak potrzeb w przedmiotowym zakresie, na terenie gminy Małdyty nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego.

VII. Funkcjonowanie rodzin wspierających

Z informacji przekazanych przez kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że na terenie gminy Małdyty nie funkcjonują rodziny wspierające. Podczas kontroli ustalono, że pomimo ogłaszanych informacji o naborze kandydatów na rodziny wspierające, do dnia kontroli nie zgłosiły się osoby chętne do pełnienia tej funkcji.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłońska-Kastrau
KONTROLATOR